

Môj Devín

(spomienky rodenej Devínčanky)

Pred poldruha rokom som sa dočítala o Devínskom spolku vinárov a vinohradníkov a o jeho zámeroch obnoviť vinárske tradície v Devíne, čo ma veľmi potešilo. Som rodená devínčanka, kde síce od svojho detstva nežijem, ale o dianie v Devíne sa veľmi zaujímam. K Devínu ako môjmu rodisku ma to vždy ťahalo. Sú tam pochovaní moji starí rodičia a vždy sa rada do Devína vraciam.

Bývam od mladosti v Púchove a som vnučkou pána Aloisa Sonntaga, ktorý bol známym veľkovýrobcom devínskeho ríbezľového vína za prvej československej republiky. Je mi ľúto, ako vlastne moji starí rodičia dopadli. Starý otec zomrel ako 60 ročný v roku 1936. Už som ho nepoznala, ale z počutia viem, že bol veľmi pracovitý, skromný a

dobrý človek. Po jeho smrti sa o podnik ďalej starala moja stará matka, až do tých strašných rokov, keď prišli o všetko, aj o strechu nad hlavou. Čo sa týka potomkov, mali syna a dcéru (moju matku). Syn Alois odišiel do Rakúska, už nežije. Žije ešte jeho manželka, moja teta. Mali jedného syna, ktorý žije v Rakúsku, Korneuburgu. Teta tiež veľmi rada navštevuje Devín, naposledy tu bola pred rokom aj so svojim vnukom.

Moja mama zostala na Slovensku, som jej jediná dcéra a teda jediný potomok Aloisa Sonntaga na Slovensku (popri mojich deťoch, samozrejme). Mala som štyri roky, keď nás v roku 1951, už nový majiteľ vystaľoval z nášho domu, do domu po staviteľovi Olárekovi na Kremel'skej ulici 13, kde zhodou okolností dnes býva pán Augustín Mrázik, zakladateľ obnoveného vinárskeho spolku. Náš dom, pivnice a vinohrady zabrali do štátnej správy pre vinárske závody. V roku 1952 nás celú rodinu aj so starou mamou, z Devína, pohraničného pásma, vysídlili. Odišli sme do Púchova, kde som potom prežila väčšiu časť môjho života. Dodnes si však živo pamätám na tieto chvíle, ale aj našu záhradu vyššie na Kremel'skej, výlety na Kobylu a iné spomienky na Devín a na moje detstvo.

Okrem takýchto spomienok na detstvo viem o Devíne len z rozprávania mojej mamy, ktorá tam vyrastala a do svojich 28 rokov aj robila vo firme svojich rodičov. Ja som sa o to až tak nezaujímal, bola to minulosť, o ktorej bolo aj lepšie nehovoriť. Mama už nežije, zomrela v roku 1992. Celý zvyšok života túžila vrátiť sa do Devína, ale to sa jej žiaľ nepodarilo.

ALOIS SONNTAG
VÝROBA RÍBEZĽOVÉHO VÍNA

RIBISELWEIN-
GROSSPRODUZENT

RIBIZLI BOR
NAGYTERMELŐ

1930

ZLATÁ MEDAILA - GOLDENE MEDAILLE

TELEFON 4. **DEVÍN U BRATISLAVY** TELEFON 4.

Devín, 9. IX. 1934

Prijímací list - Gegenschein - Ellenjegy

P. T. *Ernst Moser*

Dev. Korneuburg

Potvrdujem príjem: — Bestätige den Empfang: — Átvételt elismerem:

1 sud A. S. č. 105	príjem
45 lit. ríbezľové víno	
normalné	
za lit. Kč	4,50
	202,50

O histórii našej rodiny a o Devíne som sa veľa dozvedela z rodinných dokumentov, a z fotografií, o ktorých mi mama veľa rozprávala. Veľa som sa tiež dočítala v "obecnej kronike Devína" - Ortschronik von Theben a. der Donau, ktorú v Salzburgu v roku 1968 vydali devínčania žijúci v Rakúsku (teda vystaňovaní do Rakúska). Tam je trochu venované aj ríbezliam - asi desiate, dvadsiate roky. V Devíne bývala bohatá úroda ríbezlí a spolu s marhuľami ich denne vozili loďou do Viedne. Denne 400- 500 "bitteln", až do uzavretia hraníc v roku 1918. Potom ríbezle vykupoval jeden Čech, volal sa Oderský, ale málo platil a tak devínčania ríbezle radšej nechávali na kríkoch. Až konečne v roku 1922 začal môj starý otec Alois Sonntag s výrobou

ríbezl'ového vína vo veľkom a vykupoval akékoľvek množstvo. Starý otec nakupoval aj v Čechách a mal aj veľké množstvo vlastných viníc. Počas zberu a spracovania mali veľa brigádnikov. Po zbere a spracovaní oslavovali a bývalo vždy veselo. Svedčia o tom aj fotografie, niektoré prikladám k týmto spomienkam. Možno to boli také malé slávnosti vinobrania.

Veľmi sa mi páči myšlienka obnoviť tradíciu ríbezl'ového vína na Devíne. Starí pamätníci povestného devínského od Sonntaga už pomaly vymierajú a preto by bola naozaj škoda nepokračovať, keď tam máte takých šikovných vinárov.

Verte, je mi za tým všetkým veľmi ľúto. Devín pre mňa, celý môj život znamenal veľmi veľa, rada sa tam vraciam a ľutujem, že sa nám nepodarilo sa tam vrátiť aj bývať. Možno by všeličo vyzeralo inak a možno by sme dnes aj my mohli vyrábať ríbezľak a obnovovať tradíciu po starom otcovi.

Rudolfína Solíková, Púchov